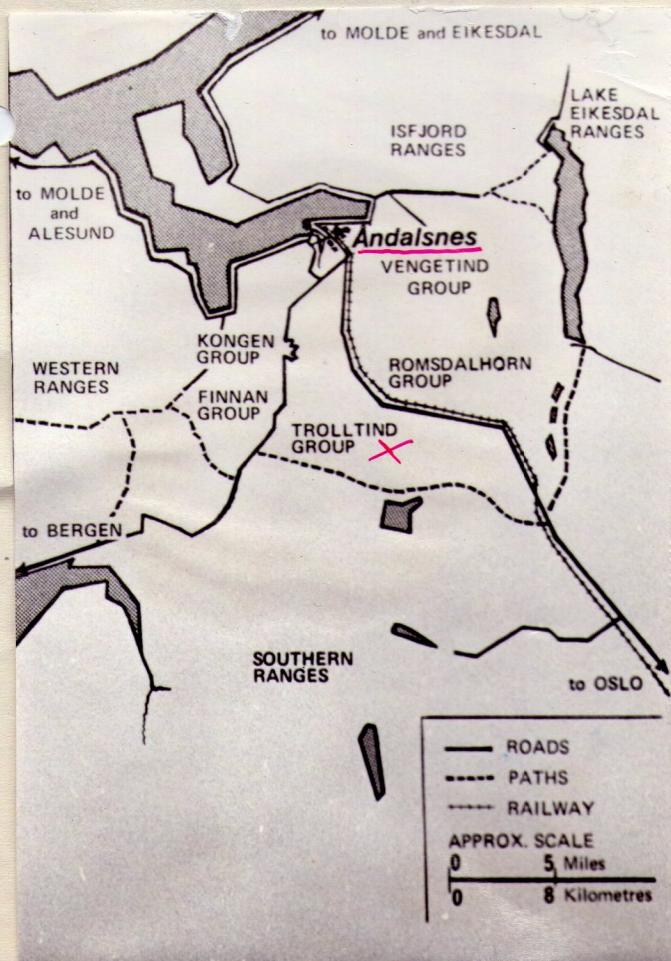
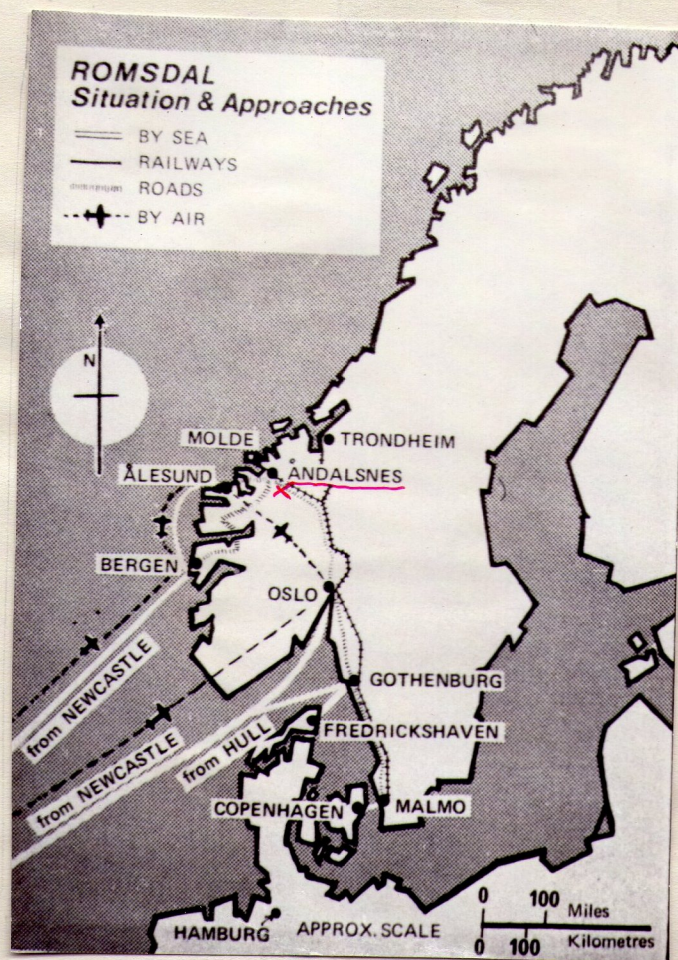

NĚKOLIK SLOV O ROMSDALU . . .

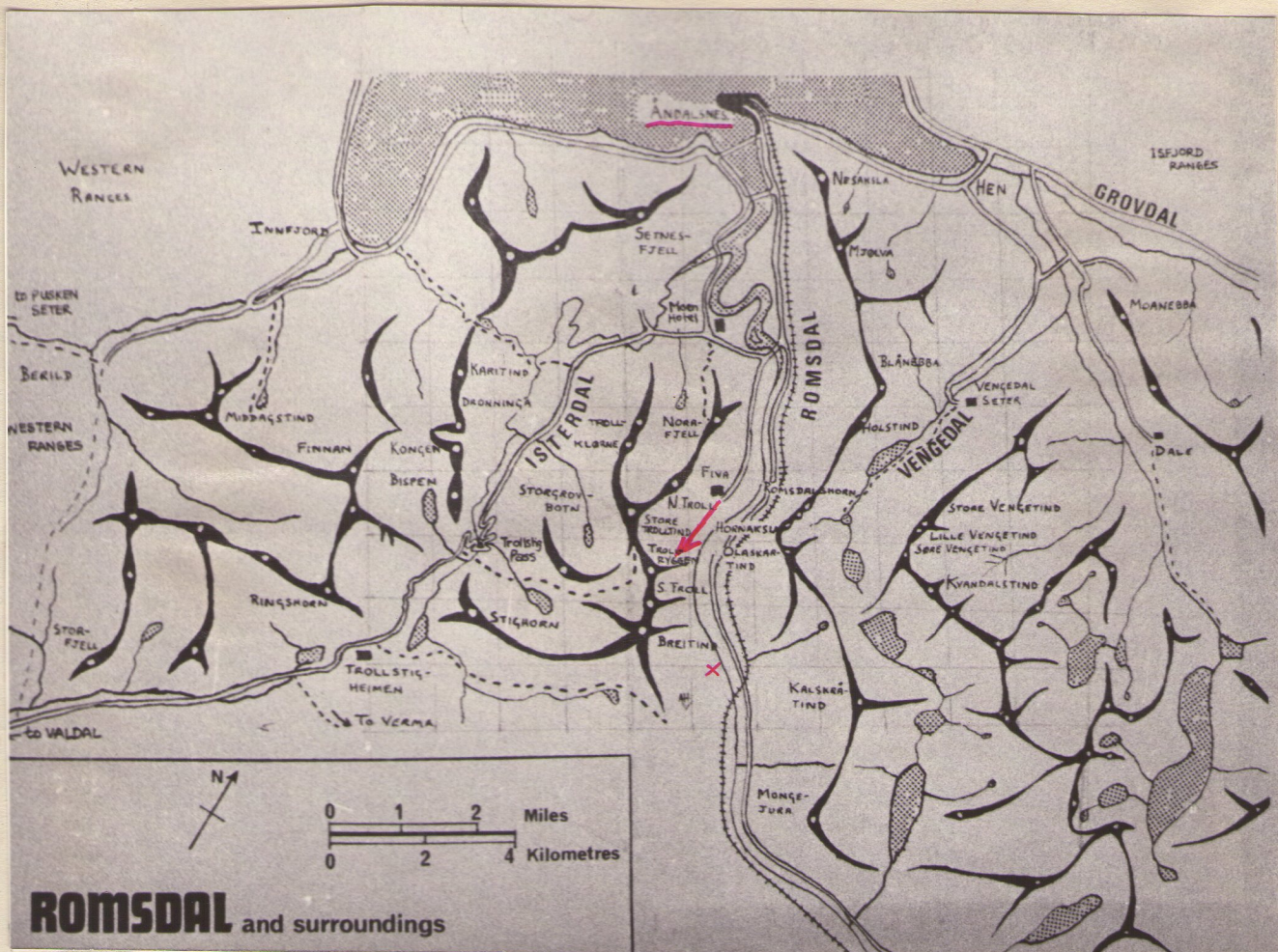
Romsdal je údolí, ústící do jednoho z četných fjordů na západním pobřeží Norska, poblíž městečka Åndalsnes.

Z Československa se tam lze nejlépe dostat vlakem - přes Děčín, Berlín, Sassnitz, Trelleborg, Malmö, Oslo.

Z Åndalsnes je to do hor jen skok - vlastně hned z fjordu vyrůstají mohutné žulové masivy do relativní výšky až 1700 m a tvoří hluboké a úzké kaňony.

Nejdivočejší z nich je Romsdal, na jehož dno se stěží vtěsnávají řeka Rauma, silnice a železnice. A přímo nad silnicí se tyčí nejvýznamnější štíty oblasti - Trolltindane: Breitind, Søndre Trolltind a Trollryggen.

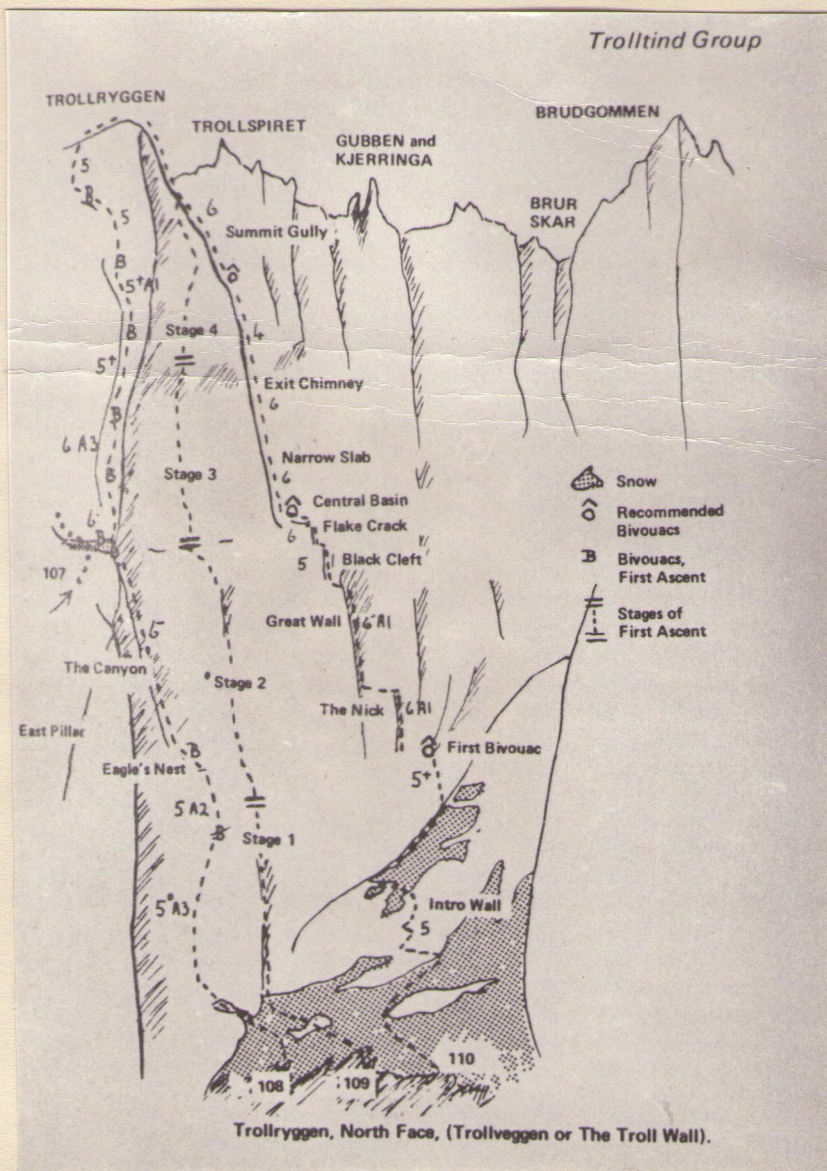

Trolltindane - česky Trollské štíty nebo Štíty trollů - spadají do údolí svými východními pilíři. Jsou úžasně strmé a horolezcům poskytují téměř dva kilometry lezení.

Ačkoliv počátky horolezectví v Romsdaldu zaznamenáváme už v první polovině 19. století, "Tři famózní romsdalské pilíře" čekaly na zlezení až do našich časů. V létě 1958 domácí lezci Arne Randers Heen a Ralf Høibakk prostoupili prvním a nejtěžším z nich - východním pilířem Trollryggenu. Další dva pilíře přelezli Angličané Howard a Tweedale roku 1967.

Šedesátá léta znamenala vůbec obrovský nápor horolezeckého světa na romsdalské velikány. Prim hráli Angličané a jejich cesty představují špičkovou úroveň. Podobně jako ostatní evropské hory, ani Romsdal se nevyhnul pokusům o zimní opakování nejtěžších letních cest. Roku 1972 uskutečnili první úspěšný zimní výstup Poláci Piotrowski, Dworak, Mroz a Kurczab - po osmi dnech stáli na vrcholu Trollryggenu. K naší cti jistě slouží, že první zimní výstupy dvěma zbývajícimi pilíři z "Famózního tria" si připsalo na konto družstvo čs. reprezentantů vedené Václavem Širlem v zimě r. 1974. Současně dosáhlo družstvo Bakoš, Orolin, Petrik a Soldán největšího romsdalského výkonu dosud - prvovýstup vlevo od pilíře na Trollryggen.

Nejvýznamnějším útvarem v oblasti je však tzv. Stěna trollů - severní stěna Trollryggenu - cíl horolezců UD Hamr.

Stěna trollů je nejvyšší a nejstrmější souvislou stěnou evropských hor - 1500 metrů nepříznivě vrstvené žuly, většinou kolmé a převislé, představuje vrchol architektonického řádění matky Přírody.

Proto mohli lidé pomýšlet na její zlezení až tehdy, kdy horolezecký materiál dosáhl nejvyšší dokonalosti, kdy odlehčená výzbroj a hlavně zkušenosti z jiných "velkých stěn" dovolily úspěšně absolvovat i mnohadenní výstupy v krajně obtížném terénu.

Bylo to jednoho letního dne roku 1965. Do stěny nastoupila hned dvě družstva - Angličané s Anthonym Howardem v čele a Norové, vedení Oddem Eliasenem.

Dva týdny trvalo obléhání. Nakonec dosáhli vrcholu dříve Angličané (jejich výstup je v obr. označen číslem 110), cesta Norů (č. 108) je však o trochu obtížnější, protože vede rozrušenou a nepříznivěji vrstvenou skálou.

O dva roky později Yves Broussard, horský vůdce z Chamonix, se svými čtyřmi druhy vytyčil nejmělejší a nejtěžší trasu stěnou - přímo ve spádnici vrcholu. Stěnové práce trvaly 21 dní, z toho čistých 14 lezeckého času (č. 109).

Všechny tyto cesty (i s variantami z r. 1968 a 1972, které nejsou na schématu zakresleny) se počítají k výstupům nejvyšší světové třídy. Však jsou také jen zřídkakdy opakovány - Norská a Francouzská cesta mají po dvou letních opakováních, Anglická (díky tomu, že prvovýstupci zanechali téměř všechny skoby ve stěně) byla přelezena již třináctkrát. Avšak zimní průstup se zatím zdařil jen Francouzskou cestou: v březnu 1974 Poláci Piotrowski, Kurczab, Kurtyka a Kensicki za 22 dní celkového času, když budovali postupně stěnové tábory - závěrečný nápor si vyžádal 12 dní nepřetržitého pobytu ve stěně! Byl to bezesporu jeden z největších výkonů světového sportovního horolezectví.

Uraňáci si vybrali Anglickou cestu.